VARNOSTNI LIST **Ime produkta:** **Shell Spirax ST 80W-140**	Datum izdaje: 03.07.2006 Datum revidirane izdaje: 30.03.2007 Revizija št: 1

1. IDENTIFIKACIJA SNOVI/PRIPRAVKA IN PODATKI O DOBAVITELJU

1.1 Identifikacija snovi/pripravka: Shell Spirax ST 80W-140
1.2 Uporaba snovi/pripravka: Olje za menjalnike
Številka produkta: 001A9289

1.3 Podatki o dobavitelju/uvozniku:
ACTINIA d.o.o., Zadobrovška 67c, 1260 LJUBLJANA,
Tel: 01 586 37 80, 01 586 37 81; Fax: 01 586 37 90

1.4 Telefon za nujne primere:
Posvetujte se z osebnim oz. dežurnim zdravnikom, v primeru življenjske ogroženosti pokličite 112.

2. SESTAVA S PODATKI O NEVARNIH SESTAVINAH

2.1 Kemijski opis: Vsebuje visoko rafinirana mineralna olja in aditive. Visoko rafinirano mineralno olje vsebuje < 3% ekstrakta DMSO v skladu z metodo IP 346.

Kemijsko ime:	Konc. snovi:	EC št.	CAS št.	INDEKS št.	Simbol R stavki
1-propen, 2-metil-, sulfuriziran	1-10%	270-943-2	68511-50-2	/	R52/53
Z boratom obdelan sukcinimid	1-5%				R53
Amino sol estra alkil fosforne kisline	1-3%	/	/	/	Xi; R36/38

3. UGOTOVITVE O NEVARNIH LASTNOSTIH

Opis nevarnosti:

Pripravek po Pravilniku o razvrščanju, pakiranju in označevanju nevarnih snovi in Pravilniku o razvrščanju, pakiranju in označevanju nevarnih pripravkov ni razvrščen kot nevaren.

Pripravek ni razvrščen kot vnetljiv, vendar je gorljiv.

4. UKREPI ZA PRVO POMOČ

4.1 Splošni ukrepi:
V primeru dvoma ali trajajočih težav poiskati zdravniško pomoč. Ni pričakovati, da bi pripravek predstavljal nevarnost pri normalnih pogojih uporabe.

4.2 Vdihavanje:
V primeru vrtoglavice ali slabosti ponesrečenca premestiti na svež zrak. V primeru trajajočih težavah poiskati zdravniško pomoč.

4.3 Stik s kožo:
Onesnažena in s produktom prepojena oblačila takoj sleči. Pri stiku kože s produktom, kožo temeljito spirati z milom in vodo. V primeru trajajočih težavah poiskati zdravniško pomoč. Pri uporabi visokotlačne opreme lahko produkt prehaja skozi kožo. Pri prehajanju pripravka skozi kožo ob visokih tlakih je ponesrečenca potrebno takoj napotiti v bolnišnico in ne čakati, da se simptomi razvijejo.

4.4 Stik z očmi:
Oči z odprtimi vekami spirati pod tekočo vodo najmanj 15 minut. V primeru trajajočih težavah poiskati zdravniško pomoč.

4.5 Zaužitje:
Usta sprati z vodo. Poiskati zdravniško pomoč. Ne izzvati bruhanja.

4.6 Napotki za zdravnika:
Zdraviti simptomatsko. Aspiracija v pljuča lahko povzroči kemični pneumonitis. Dolgotrajni ali ponavljajoči stik produkta s kožo lahko povzroči dermatitis. Poškodbe, ki nastanejo zaradi visokega tlaka zahtevajo takojšen kirurški poseg in po možnosti steroidno terapijo za zmanjšanje posledic.

5. UKREPI OB POŽARU

5.1 Primerna gasilna sredstva:
Gasilna pena in suh kemični prah.
Ogljikov dioksid, pesek ali zemlja se lahko uporabijo v primeru gašenja manjših požarov.

5.2 Neprimerna gasilna sredstva:
Voda v polnem curku. Ne uporabljati gasilnih sredstev s haloni zaradi okoljevarstvenih razlogov.

5.3 Posebne nevarnosti pri gašenju požara:
Nevarni produkti, ki se lahko sproščajo pri požaru: kompleksna mešanica letečih trdnih in tekočih delcev ter plinov, ogljikov monoksid ter nedefinirane organske in anorganske spojine.

5.4 Posebna varovalna oprema za gašenje:
Pri gašenju uporabiti samostojen dihalni aparat. Uporabiti ustrezna zaščitna sredstva.

5.5 Dodatna navodila:
V primeru požara je nujen nadzor okolice. Preprečiti iztekanje produktov gašenja v kanalizacijo.

6. UKREPI OB NEZGODNIH IZPUSTIH

6.1 Osebni varnostni ukrepi:
Upoštevati osebne previdnostne ukrepe v poglavju 7 in 8. Preprečiti stik produkta s kožo in očmi. Nositi rokavice iz PVC, neoprena ali nitril kavčuka. Nositi zaščitne škornje do kolen ter PVC jakno in hlače. Uporabiti zaščitna očala ali zaščito za obraz v primeru brizganja.

6.2 Okoljevarstveni ukrepi:
Preprečiti izpust v kanalizacijo, vodna zajetja in podtalnico z ovirami iz peska ali zemlje. Če pride do izlitja v vodotoke, kanalizacijo ali v tla oziroma po vegetaciji je potrebno nemudoma obvestiti za to pristojne organe.

6.3 Postopki za čiščenje/odstranjevanje:
Razlitje zajeziti in absorbirati z ustreznim absorbcijskim sredstvom (pesek, zemlja). Zbrani material hraniti v primernih, označenih zbiralnikih do odstranjevanja v skladu z veljavno zakonodajo (v skladu s točko 13).

7. RAVNANJE Z NEVARNO SNOVJO/PRIPRAVKOM IN SKLADIŠČENJE

7.1 Ravnanje:
V primeru tvorjenja hlapov, meglic ali aerosolov poskrbeti za ustrezno lokalno odsesavanje. Preprečiti dolgotrajen ali ponavljajoč stik produkta s kožo. Pri rokovanju s produktom v sodih nositi zaščitno obutev in ustrezne zaščitne rokavice. Preprečiti razlitje produkta. Material, ki se uporablja za absorbcijo razlitega produkta (obleka, papir..) predstavlja požarno nevarnost, zato ga je potrebno previdno in takoj ustrezno odstraniti v skladu z veljavnimi lokalnimi predpisi.

7.2 Skladiščenje:
Izdelek hraniti v originalni, tesno zaprti embalaži s primerno oznako in etiketo. Hraniti v hladnem, suhem in dobro zračenem prostoru.
Zavarovati pred direktno sončno svetlobo, viri vročine in močnimi oksidacijskimi sredstvi.
Priporočen material za skladiščenje: lahko jeklo ali polietilen visoke gostote.
Neustrezen material za skladiščenje: PVC.
Temperatura skladiščenja: 0°C (minimum) do +50°C (maksimum).
Kontejnerje iz polietilena ne izpostavljati visokim temperaturam, zaradi nevarnosti zvitja.

8. NADZOR NAD IZPOSTAVLJENOSTJO/VARNOST IN ZDRAVJE PRI DELU

8.1 Sestavine z mejnimi vrednostmi, ki jih je potrebno upoštevati in nadzorovati na delovnem mestu:

Snov	CAS	MDK
Oljna meglica	/	5 mg/m^3 (TWA), 10 mg/m^3(STEL)

8.2 Tehnični varovalni ukrepi:
Zagotoviti zadostno prezračevanje v primeru tvorjenja hlapov, meglic ali aerosolov.
Osebna varovalna oprema:
Zaščita dihal: v primeru prekoračitve mejnih vrednosti uporabiti respirator opremljen z ustreznim filtrom za organske hlape v kombinaciji s specialnim predfiltrom.
Zaščita oči: uporabiti zaščitna očala ali zaščito za obraz v primeru brizganja.

Zaščita rok: uporabljati zaščitne rokavice iz PVC ali nitril kavčuka.
Zaščita kože: preprečiti ali minimizirati stik produkta s kožo. Nositi zaščitno obleko in obutev odporno na olja. Zaščitno obleko in spodnja oblačila je potrebno redno prati.
Ostali ukrepi: Izogibati se dolgotrajnemu ali intenzivnemu stiku s kožo. Upoštevati splošna pravila za ravnanje s kemikalijami.

9. FIZIKALNE IN KEMIJSKE LASTNOSTI

9.1 Splošni podatki:

Videz:	Tekočina (pri sobni temperaturi)
Barva:	Rumenkasto rjava
Vonj:	Karakterističen po mineralnem olju

9.2 Podatki, pomembni za zdravje ljudi, varnost in okolje:

pH (vodna raztopina):	Ni podatka.
Vrelišče:	ca. 280°C (pričakovana)
Tališče:	ca. -27°C
Plamenišče:	ca. 170°C (PMCC)
Vnetljive lastnosti:	
Zgornja meja vnetljivosti:	10 % V/V
Spodnja meja vnetljivosti:	1 % V/V
Temperatura samovžiga:	ca. 320°C (pričakovana)
Meje eksplozivnosti:	/
Parni tlak(pri 20˚C):	< 0,5 Pa
Gostota:	ca. 904 kg/m^3 (pri 15°C)
Viskoznost (kinematična):	ca. 237 mm^2/s (pri 40°C)
Gostota par (zrak = 1):	> 1
Porazdelitveni koeficient (n-oktanol/voda):	Log Pow > 6 (pričakovana)
Topnost v vodi:	Se ne oz. zelo malo meša z vodo

10. OBSTOJNOST IN REAKTIVNOST

10.1 Pogoji, katerim se je potrebno izogniti:
Stabilen pri normalnih pogojih uporabe in skladiščenja.
Izogibati se ekstremni temperaturi in direktni sončni svetlobi.

10.2 Nezdružljive snovi:
Močne oksidacijske snovi.

10.3 Nevarni produkti razkroja:
Pri uporabi in skladiščenju v skladu z navodili jih ni.

11. TOKSIKOLOŠKI PODATKI

Za pripravek ni znanih toksikoloških podatkov. Dobljene informacije temeljijo na poznavanju komponent in toksikoloških podatkov le teh.

Akutna toksičnost:
LD_{50} (oralna, pričakovana): > 2000 mg/kg
LD_{50} (dermalna, pričakovana): > 2000 mg/kg
Akutna toksičnost-vdihavanje:
Pri normalnih pogojih uporabe ni pričakovati, da bi bil pripravek škodljiv pri vdihavanju.

Stik z očmi: lahko rahlo draži oči.
Stik s kožo: lahko rahlo draži kožo.
Draženje dihal: v primeru vdihavanja hlapov se lahko pojavi blago draženje dihalnih poti.
Preobčutljivost pri stiku s kožo: ni pričakovati preobčutljivosti.
Rakotvornost: produkt vsebuje takšna mineralna olja za katera je na osnovi poskusov na živalih dokazano, da nimajo rakotvornih učinkov. Za ostale komponente ni znano, da bi imele rakotvorni učinek.
Mutagenost: ni pričakovati mutagenih učinkov.
Strupenost za reprodukcijo: ni pričakovati, da bi bil pripravek strupen za reprodukcijo.

Ostale informacije:
Dolgotrajen ali ponavljajoč kontakt pripravka lahko povzroči izsušitev kože, posebno pri visokih temperaturah. To lahko vodi do draženja kože in dermatitisa, posebno pri neupoštevanju pravil osebne higiene. Stik pripravka s kožo je potrebno preprečiti. Pri prehajanju pripravka skozi kožo ob visokih tlakih lahko privede do lokalne nekroze, če se produkt ne odstrani kirurško. Med uporabo se lahko v mazivu kopičijo zdravju škodljive nečistoče. Koncentracija nečistoč je odvisna od uporabe in lahko predstavlja nevarnost za zdravje in okolje. Z vsemi mazivi je potrebno previdno rokovati in preprečiti stik maziv s kožo.

12. EKOTOKSIKOLOŠKI PODATKI

Za izdelek ni na razpolago ekotoksikoloških podatkov. Dobljene informacije temeljijo na poznavanju komponent in toksikoloških podatkov le teh.

Mobilnost: pripravek je tekoč v različnih okoljskih pogojih. Plava na vodi. V primeru izlitja v zemljo se veže na delce in ne prodira dalje**.**
Degradacija: za večino sestavin je pričakovati, da se bodo biološko razgradile, vendar produkt vsebuje tudi sestavine, ki se lahko akumulirajo v okolju.
Bioakumulacija: vsebuje sestavine, ki se lahko potencialno bioakumulirajo.
Ekotoksičnost: slabo topna mešanica. Lahko fizično poškoduje vodne organizme. Produkt je praktično nestrupen za vodne organizme, LL/EL_{50}: > 100 mg/l. Ni pričakovati, da bi mineralno olje povzročilo kronične poškodbe vodnih organizmov pri koncentraciji <1 mg/l.
Ostale informacije:
Ni pričakovati škodljivega potenciala za ozon, ustvarjenje potencialnega fotokemičnega ozona ali globalnega potenciala segrevanja.
Pripravek je mešanica nehlapnih komponent, za katere ni pričakovati, da bi se sproščale v zrak v večjih količinah.

13. ODSTRANJEVANJE

Uporabnik mora oddati prazno embalažo, ostanke neporabljenega sredstva ali sredstva, ki mu je potekel rok uporabnosti, pooblaščenemu zbiralcu ali odstranjevalcu nevarnih odpadkov. Ravnati mora v skladu s pravilnikom o ravnanju z embalažo in odpadno embalažo, o ravnanju z odpadki ter v skladu s pravilnikom o spremembah in dopolnitvah pravilnika o ravnanju z odpadki. Izdelek ni dovoljeno izlivati v vode, tla ali kanalizacijo.

14. TRANSPORTNI PODATKI

Pripravek ni razvrščen kot nevaren za transport.

15. ZAKONSKO PREDPISANI PODATKI/PODATKI O PREDPISIH

Označevanje je v skladu z ZKem, Pravilnikom o razvrščanju, pakiranju in označevanju nevarnih snovi in Pravilnikom o razvrščanju, pakiranju in označevanju nevarnih pripravkov:

Nevarne snovi za etiketiranje: /

Simbol nevarnosti in opis nevarnosti proizvoda:
Ni zahtevan.

R stavki:
Niso zahtevani.

S stavki:
S2 Hraniti izven dosega otrok.
Varnostni list je profesionalnemu uporabniku na voljo na njegovo zahtevo.

16. DRUGE INFORMACIJE:

Ta izdaja varnostnega lista nadomešča vse predhodne izdaje. Podatki, navedeni v varnostnem listu so osnovani na trenutnih spoznanjih in ne predstavljajo nobenega zagotovila o lastnosti proizvoda. Uporabnik je odgovoren za upoštevanje vseh potrebnih zakonskih določb glede rokovanja s produktom. Služi kot vodilo o zdravstvenih, varnostnih in ekoloških vplivih produkta in ni namenjen kot garancija za tehnične karakteristike ali možnosti drugačne uporabe.

Simboli in R stavki v drugi točki varnostnega lista:
Xi Dražilno
R36/38 Draži oči in kožo.
R53 Lahko povzroči dolgotrajne škodljive učinke na vodno okolje.
R52/53 Škodljivo za vodne organizme: lahko povzroči dolgotrajne škodljive učinke na vodno okolje.

Spremembe glede na predhodno izdajo:
- točka 2: sprememba sestave

Viri: varnostni list proizvajalca z dne 27.07.2005, kemijska zakonodaja RS in EU.